

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitæte, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

In alio tempore, num. 17.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

cam est in vno loco, potest in alio re-
ferri, ergo si quis est notatus publicè in
vna vicinia, poterit in alia notari,
ergo si quis in Collegio, vel in Mona-
sterio est graui crimine diffamatus,
poterit etiam in civitate diffamari,
quod certè non videtur admittendum.
Respondeo, nego secundam conse-
quentiam; vnde non admitto, posse
crimen Religiosi, immo & familiæ ali-
cuius particularis, publicari apud exte-
ros; ratio est ducenda ex illo princi-
pio, quia Collegium, Familia, Mona-
sterium reputantur veluti vna persona,
& malum vnius habitantis redundat
in malum alterius, propter conjun-
ctionem moralem, quam habent, quæ
moralis conjunctio tam arcta non est
in civitate vel vicinia: hinc enim fit,
ut si publicum crimen vnius ibi habi-
tantis pandatur apud sæculares vel ex-
teros, oriatur aliquando injuria, si non
contra ipsum peculiarem & præcisum
Religiosum, certè contra communita-
tem illam; offenderetur enim mona-
sterium vel familia, quæ habent jus
retinendi res suas secretas & occultas
(quod jus non habet civitas vel vici-
nia) atque adeo peccaretur contra ju-
sticiam.

Hinc tamen ne inferas, de aliquo
Collegio vel familia numerosa dice-
re indeterminatè, ibi qd aliquem in-
veniri improbum, semper esse morta-
le: nam etiam in Collegio Apostolo-
rum adfuit Iudas; nisi fortè inde ori-
atur notabile dedecus, ut si dicas, in hac
familia adesse vnam filiam deflora-
tam, vel quid simile.

qq Melina Azor. Clav. Reg. apud
Bon. d. 2. de rest. qu. 4. p. 2. n. 10.

Publica in alio tempore.

17. Ex dictis resolui debet alia
quæstio, an si sit aliquis, qui in sua ciui-
tate laboravit infamia publica, sed jam
acquirit bonum nomen in eadem,
vel in alia civitate, an, inquam, peccet
is, qui illius crimen antiquum, vel an-
tiquam infamiam propalet? quod
idem est, ac si quæramus, an quæ fue-
runt publica vno tempore, & postea
obsoleta, possint publica iterum fieri?

18. Dico cum Fagundez & alijsque,
non peccari contra iusticiam, nisi fortè
propalatio peccati præteriti det ratio-
nabilem causam affirmandi, nunc il-
lum esse malum, vel nisi aliud proxi-
mo sequatur damnum. Ratio exce-
ptionis est, quia præsentem famam
nondum proximus amisit, & damnum
illud de novo confurgit, ergo illam tol-
lere, & huius damni causam dare sine
injustitia non possumus. Ratio dicti
est, quia famam præteriti temporis jam
amisit infamatus, ergo contra iusticiam
non agimus, si contra eam obloqua-
mur. Agere autem tunc nos contra
charitatem, alicui videbitur, quia hoc
infamiæ malum, quod ex refrigatione
peccati præteriti proximo insurgit, tu
facile, id est, solum tacendo, avertere ab
illo potes, ergo charitatem offendis, si
non avertas. Video, posse dici,
proximum jam amisisse omnino
famam pro tempore præterito, vn-
de nec esse contra charitatem, pro
solo illo tempore eam tollere. Et vi-
deo, posse hic applicari aliqua ex dictis
paulò ante n. 11. & 12. sed hæc alij ex-
pendant.

Zzz 3

19. Inqui-

r *Fagund. pr. Eccl. 2. li. 5. c. 8. nu. 16. citans Sot. & Lessum. Sed contrarius est Delugo t. 1. de iust. d. 14. sec. 6. a nu. 85. immo idem Fagund. in Decal. l. 8. c. 4. num. 4. videtur mutasse sententiam, ubi dicit, in hoc casu peccari, tum contra charitatem, tum contra iustitiam.*

19. Inquires; excusaturne à peccato primò, is, qui crimen alterius verum, sed injustè propalatum alijs manifestat? secundò, is, qui crimen quomodocumque alteri publicè, sed falsò impositum, alijs propalat? respondeo, excusari rr priorem (ut numero 9. dixi: excipe semper, nisi sit ex revelatione sigilli confessionis) non excusari posteriorem; ratio utriusque est, quia in posteriore casu adest injusta cooperatio ad damnum famæ alterius, qui semper habet jus intrinsecum, fundamentum in sua probitate, ne falsum de se narretur, vel confirmetur. At in casu priore, injusta cooperatio non adest; nam illi hic & nunc, nullum jus remanet ad suam famam; non enim remanet illi jus illud intrinsecum ex eo, quod peccatum non commiserit; jam enim supponimus commisisse; neque ex eo, quod occultum sit, quia jam est publicum, ergo &c.

rr *Less. l. 2. t. 11. n. 77.*

Affinitas in criminibus.

20. Sextò, excusatur s, qui prodat vnum peccatum, licet occultum, sed quod sit valde affine, vel connexum cum alio publico ejusdem; sic enim non censetur nova infamia. Quod si affine non sit, nequaquam excusaberis; non enim valet, hic est infamis, in ma-

teria luxuriæ, ergo in materia hæresis, Silvester t. asserit, non esse mortale, infamatum in graviore crimine, infamare in leviori, ut si de homicida, vel fure dicas, eos fuisse fornicatos. Sed non assentior: semper enim censetur infamia nova. Illud quidem admitto, aliquando hominem esse ita propositum famæ, ut parum ipsi accrescat infamiae, si aliud crimen, etiam non affine, de ipso dicatur, & tunc non peccabitur, nisi venialiter, propter parvitatem materiæ.

9 *Navar. Less. Azor. alijque apud Bon. l. c. p. 7. & Silv. v. Detractio, q. 1. ad finem.*

ob malum avertendum &c.

21. Septimò, excusatur n, is, qui detegit alterius occultum crimen verum, quomodocumque à se, siue iustè, siue injustè cognitum, siue cum promissione servandi, etiam in mortis periculo, secretum (de qua promissione videatur Delugo x) excusatur, inquam, qui id detegit, in ijs casibus, in quibus conceditur, posse detegi. Conceditur autem ad vitandam mortem, etiam si propalatus incidat ipse in periculum vitæ, ad vitanda gravia tormenta, ad consilium capiendum, ad impediendum damnum grave, quod imminet alicui personæ, multo magis reip. quatenus tamen ad tale damnum avertendum sit necessarium, & non sit alia via, qua damnum averti queat, ut esset non raro correctio fraterna.

u *Sot. Nav. Mol. Less. apud Delugo t. 1. de iust. d. 14. sec. 7. a n. 95. leg. item Fagund. in Dec. l. 8. c. 6. Dicast. l. 2. de iust. tr. 2. d. 12. n. 2. d. 3. x Delug. ib. n. 115.*

22. Damnum